ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 76.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 1-го Октября. — 1846 — Wilno WTOREK, 1-go Października

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Сентября.

Высочайшими Грамотами, 13-го и 14-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами орденовъ: Бѣлаго Орла, Исправляющій должность Товарища Министра Финансовъ, Сенаторъ, Тайный Совѣтникъ *Ореусъ*, и Св. Владимира 2-й степени, Директоръ Императорскаго Александровскаго Лицея, Генералъ-Маіоръ *Броневскій 2-й.*

— Высочайшею Грамотою, 30-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны 1-й степени, Состоящій при Его Императорскомъ Высочествѣ Государѣ Наслѣдникѣ Цесаревичѣ, Генералъ Маіоръ *Юрьевичъ.*

— Высочайшею Грамотою отъ 23 Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 1-й степени, Членъ Консултаціи, при Министерствѣ Юстиціи учрежденной, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Ильинскій.*

—

Дѣвица Надежда *Бартенева*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Величеству Государынѣ Императрицѣ.

—

Статьями 215 и 216 т. 12 Св. Зак. (изд. 1842 г.) указанъ порядокъ, который долженъ соблюдаться при постройкѣ Римско-Католическихъ церквей и каплицъ. Нынѣ, для точнаго опредѣленія тѣхъ случаевъ, въ коихъ, съ соблюденіемъ означеннаго порядка, могутъ быть даваемы Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ разрѣшенія на устройство Латинскихъ домашнихъ каплицъ и подвижныхъ престоловъ, Государь Императоръ, по представленію Кіевскаго Военнаго, Подольскаго и Волынскаго Генералъ-Губернатора Бибикова, и согласно мнѣнію Генералъ-Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа Паскевича-Эриванскаго, въ 25-й день прошлаго Іюля Высочайше повелѣть соизволилъ: распространить 183 ст. 12 т. Св. Зак. объ учрежденіи Православныхъ церквей въ домахъ, и на домашнія каплицы и подвижные престолы Латинскаго обряда. О семъ Высочайшемъ повелѣніи, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, представилъ Правительствующему Сенату.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 25 go Września.

Przez Najwyższe Dyplomata, 13-go i 14 go Września, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami Orderów: Orła Białego, Sprawujący obowiązek Pomocnika Ministra Skarbu, Senator, Radzca Tajny *Oreus*, i Św. Włodzimierza 2 éj klassy, Dyrektor Cesarskiego Liceum Alexandrowskiego, Jenerał Major *Broniewski* 2 gi.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 30-go Sierpnia, Zostający przy Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewiczu Następcy, Jenerał Major *Jurjewicz*, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Anny 1-széj klassy.

— Przez Najwyższy Dyplomat, 23-go Sierpnia, Członek Konsultacyi, przy Ministerstwie Sprawiedliwości ustanowionéj, Rzeczywisty Radzca Stanu Hrabia *Iliński*, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Cesarskiego i Królewskiego Orderu Św. Stanisława 1 éj klassy.

—

Panna Nadzieja *Barteniew*, Najłaskawiéj mianowana Frejliną Jej Cesarskiej Mości.

—

W artykułach 215 i 216 T. XII Zbioru Praw (edycyi 1842 r.), wskazany jest porządek, którego należy się trzymac przy stawieniu Rzymsko-Katolickich kościołów i kaplic. Teraz, dla wyraźnego oznaczenia tych zdarzeń, w których, przy zachowaniu rzeczonego porządku, mogą bydz dawane przez Ministeryum Spraw Wewnętrznych pozwolenia na urządzenie Łacińskich domowych kaplic i przenosnych ołtarzy, Jego Cesarska Mość, w skutek przedstawienia Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora Bibikowa, i zgodnie z opinią Jenerał Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabiego Paskiewicza Erywanskiego, w dniu 25-m zeszłego Lipca Najwyżéj rozkazać raczył: 183 art. XII T. Zb. Pr. o urządzeniu Prawosławnych kaplic w domach, rozciągnąć też na domowe kaplice i przenosne ołtarze obrządku łacińskiego. O tym Najwyższym rozkazie, P. Minister Spraw Wewnętrznych, doniósł Rządzącemu Senatowi.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 28 Сентября.

Сообщаемъ продолженіе извѣстій о путешествіи Короля по Силезіи. 22 числа Ихъ Королевскія Величества прибыли въ Герраштадтъ въ вожделѣнномъ здравіи. Жители сего города вышли на встрѣчу Ихъ Величествамъ къ тріумфальной аркѣ, устроенной на концѣ Бреславской улицы, гдѣ Ихъ Величества привѣтствованы были бургомистромъ и гражданскими чиновниками. Король, поблагодаривъ жителей въ милостивыхъ выраженіяхъ, отправился во дворецъ, гдѣ ожидали генералы и офицеры разныхъ полковъ. Прежде всего Король смотрѣлъ гвардію ландвера, потомъ приказалъ представить себѣ офицеровъ и чиновниковъ. Вслѣдъ за симъ принцъ Прусскій и принцъ Густавъ Шведскій представлялись Его Величеству и въ тотъ же день Король удостоилъ ихъ своимъ посѣщеніемъ. Поздно вечеромъ прибылъ Турецкій посланникъ Хевкетъ-бей съ двумя секретарями посольства.

— 25-го числа, вечеромъ, Король и Королева пріѣхали изъ Треништадта въ Бреславль; въ 8 часовъ, Ихъ Величества, въ сопровожденіи принца Фридриха Прусскаго и принца Шведскаго, отправились изъ дворца въ театръ, гдѣ публика привѣтствовала Ихъ радостными восклицаніями. Публичныя зданія и многіе частные домы были иллюминованы.

Франція.

Парижъ, 22 Сентября.

Король, Королева, герцогъ и герцогиня Немурскіе и принцъ Филиппъ Виртембергскій, возвратились вчера изъ Ферте-Видама въ Сенъ Клу.

— Изъ *Courier Francais:* „Побѣгъ графа Монтемолена и генерала Кабреры возбудилъ чрезвычайную дѣятельность въ кабинетѣ. Лишь только получено извѣстіе о прибытіи ихъ въ Лондонъ, немедленно отправлены туда четыре агента, чтобы слѣдить за ихъ дѣйствіями и ежедневно доносить о томъ правительству, а вмѣстѣ съ тѣмъ предписано начальнику французскаго флота при берегахъ Испаніи, чтобы онъ не допустилъ ихъ выйти на Пиренейскій полуостровъ.

— Изъ журнала *Patrie*: „Принцъ Жуэнвильскій получилъ предписаніе отправиться съ своею эскадрою къ берегамъ Испаніи, чтобы воспрепятствовать переправѣ графа Монтемолена и другихъ предводителей Карлистовъ. Изъ Бреста и Рошефора также выйдетъ нѣсколько кораблей, чтобы недопускать въ Испанію привоза оружія и военныхъ припасовъ. Такія же предписанія отправлены къ пограничному начальству, со стороны сухаго пути.

— Сегодня разсказывали на биржѣ, что герцогъ Броли присутствовалъ вчера на засѣданіи кабинета и что завтрашній день онъ отправляется въ Лондонъ съ письмомъ Короля къ Королевѣ Викторіи; на герцога возложено порученіе уладить недоразумѣнія возникшія между англійскимъ и французскимъ кабинетами. Увѣряютъ, что Король въ письмѣ своемъ отказывается отъ всѣхъ правъ на Испанскій престолъ, которыя могли бы быть пріобрѣтены на будущее время брачнымъ союзомъ герцога Монпансьерскаго.

— Изъ Мадрида пишутъ, что графъ Брессонъ, получивъ протестъ инфанта Дона Генрика, обратился въ Королевѣ Христинѣ съ просьбою, чтобы Е. В. исходатайствовала удаленіе инфанта изъ Испаніи на 10 лѣтъ.

— Въ Марсели, 11-го числа, происходило многочисленное собраніе друзей свободной торговли, которое положило составить общество, съ цѣлію достигнуть таможенной реформы и устранить всѣ ограниченія торговли. За симъ составленъ былъ комитетъ, въ председатели коего избранъ президентъ торговой палаты, Г. *Luce*.

— Въ *Journal des Débats* дѣлаютъ замѣчаніе, что каждый разъ, когда рѣшались перекопать Панамскій перешеекъ, тамъ всегда встрѣчались новыя препятствія. Теперь, только что агентъ Англо-Французской компаніи окончилъ переговоры съ правительствомъ Новой Гренады, на перешейкѣ возгарается война. Генералъ Флоресъ, бывшій президентомъ Экваторской республики, а въ послѣдствіи жившій нѣкоторое время въ Испаніи, собралъ не большой о-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 28 września.

Oto jest dalszy ciąg podróży Króla po Szląsku: Do Herrnstad przybyli NN. Państwo dnia 22 go w najpożądańszém zdrowiu. Miasto całe wybiegło aż do łuku tryumfalnego, wzniesionego przy końcu ulicy Wrocławskiej, na spotkanie dostojnéj Pary, która powitaną została przez miejscowego burmistrza i urzędnikow cywilnych. Król podziękował mieszkańcom w nader łaskawych wyrazach i udał się do zamku, gdzie nań oczekiwali Jenerałowie i Oficerowie wszelkiéj broni. Monarcha odbył naprzód przegląd gwardyi Landwerów, następnie zaś kazał sobie przedstawić oficerów i urzędników. Wkrótce potem Xiążę Prusski i Xiążę Gustaw Szwedzki odwiedzili Króla, który ich tegoż samego dnia wzajemnemi odwiedzinami zaszczycił. Późno wieczorem zjechał Poseł turecki, Chewket-Bej, z dwóma Sekretarzami poselstwa.

— W dniu 25-m b. m. Król z dostojną swoją małżonką przybył z Herrnstadt do Wrocławia, o godzinie 7-éj wieczorem. Przybywszy do zamku, udał się o godzinie 8-éj do teatru, łącznie z Królową, z Xięciem Fryderykiem i z Xięciem Szwedzkim, gdzie zgromadzona ludność powitała Królewską Parę trzykrotnemi okrzykami radości. Gmachy publiczne i wiele prywatnych domów zajaśniało rzęsistém oświetleniem.

Francya.

Paryż, 22 września.

Zawczoraj wrócili z Ferté-Vidame do St. Cloud: Król, Królowa, Xiążę i Xiężna Nemours, tudzież Xiążę Filip Wirtembergski.

— Z *Kuryera Francuzkiego*: „Ucieczka Hr. Montemolin i Jenerała Cabrery sprawiła nadzwyczajny ruch między członkami gabinetu. Skoro się dowiedziano o ich przybyciu do Londynu, wysłano tamże natychmiast czterech ajentów policyi, dla czuwania nad ich krokami, i przesyłania codziennych raportów. Wydano także rozkazy dowódzcy floty francuzkiéj przy brzegach hiszpańskich, aby im nie dozwolił wylądować na półwysep.“

— Z *Patrie*: „Dowiadujemy się, że Xiążę Joinville otrzymał polecenie udać się z flotą swoją ku brzegom hiszpańskim, w celu przeszkodzenia wylądowania Hr Montemolin i innym dowódzcom Karlistowskim. Z Brest i Rochefort wyjdzie także kilka okrętów dla przecięcia srodków przewiezienia do Hiszpanii broni i zapasów wojennych. Podobnież rozkazy wydano władzom lądowym pogranicznym.“

— Dzisiaj mówiono na giełdzie, że Xiążę Broglie znajdował się wczoraj na radzie gabinetowéj, i że ma jutro jechać do Londynu z listami Króla do Królowéj Wiktoryi, tudzież z instrukcyami, w celu załatwienia wynikłych nieporozumień między gabinetami: Angielskim a Francuzkim, z powodu małżeństwa Xięcia Montpensier. Mówią, że w tém piśmie Króla zawiera się zrzeczenie uroczyste wszelkich praw do korony hiszpańskiéj, jakieby z małżeństwa Xięcia Montpensier w przyszłości wyniknąć mogły.

— Dowiadujemy się z listów pisanych z Madrytu, że Hr. Bresson odebrawszy protestacyą Infanta Don Henryka, udał się do Królowéj Krystyny z prośbą, aby przedsięwzięto środki, mocą których zabronionyby został Infantowi na lat dziesięć pobyt w Hiszpanii.

— W Marsylii odbyło się d. 11 liczne zgromadzenie przyjaciół zasad wolnego handlu i postanowiło zawiązać towarzystwo, w celu osiągnięcia reformy celnéj i usunięcia wszystkich ograniczeń handlu. Następnie wyznaczono komitet, którego Prezesem obrano Prezesa Izby handlowéj, P. Luce.

— *Journal des Débats* czyni uwagę, że ile razy projekt przekopania międzymorza Panama przychodzi do skutku, zawsze nowe napotyka zawady. I tak, zaledwie ajent spółki angielsko-francuzkiéj wyjednał u rządu Rzeczypospolitéj Nowéj-Grenady główne warunki, już wojna grozi międzymorzu. Jenerał Flores, który był Prezydentem Rzeczypospolitéj Równikowéj, a następnie mieszkał w Hiszpanii, zgromadził tamże małe wojsko złożone z Hiszpanów i Irlandczyków, i czyni przygotowania do udania się

трядъ изъ Испанцевъ и Ирландцевъ и приготовляется къ экспедиціи противъ республики Экваторъ, чтобы похитить прежнюю власть. Для сокращенія пути, онъ намѣренъ переправаться чрезъ Панамскій перешеекъ, принадлежащій Новой Гренадѣ, которая не хочетъ допустить его до этого, не вмѣшавшись въ войну съ республикою Экваторъ. Генералъ Флоресъ упорствуетъ въ своемъ намѣреніи и Панамскій перешеекъ вскорѣ содѣлается театромъ войны.

23 Сентября.

Тайныя обстоятельства, сопровождавшія удачное бѣгство графа Монтемолена и преданнаго ему генерала Кабреры, начинаютъ обнаруживаться, и они согласны съ первоначальными извѣстіями жур. *Presse* (См. 75 N. Вилен. Вѣст.). Инфантъ оставилъ Буржъ, достигъ въ короткое время города Вьерсона, гдѣ ожидали его вѣрные приверженцы. Перемѣнивъ здѣсь платье, онъ отправился съ послѣднимъ паровозомъ, по ново-открытой желѣзной дорогѣ, въ Орлеанъ, гдѣ, по видимому, и ночевалъ. Потомъ, на слѣдующее утро, принцъ поѣхалъ по желѣзной дорогѣ, изъ Орлеана въ Парижъ, тогда какъ въ Буржѣ все еще ничего не знали о его бѣгствѣ, полагая, что онъ воротился въ каретѣ домой. По прибытіи въ Парижъ, принцъ остановился въ квартирѣ, заблаговременно приготовленной для него, гдѣ вѣрные приверженцы ожидали съ нетерпѣніемъ его пріѣзда, и совѣщался съ ними на счетъ дальнѣйшаго исполненія плана, при чемъ оказано было содѣйствіе какимъ то знаменитымъ лицемъ, снабдавшимъ деньгами, бумагами и всѣмъ нужнымъ для продолженія путешествія, какъ принца такъ и генерала Кабреры. Говорятъ даже, что принцъ въ сопровожденіи сего генерала, днемъ, въ открытомъ экипажѣ посѣтилъ сказанное лицо. Только тутъ былъ окончательно начертанъ планъ, по которому принцъ и генералъ Кабрера должны были отправиться на первый разъ въ Англію, ожидать тамъ дальнѣйшихъ событій и устроить все для рѣшительнаго дѣйствія, къ которому прокламація, изданная 12-го Сентября, въ Буржѣ, должна была приготовить умы въ Каталоніи и прочихъ испанскихъ провинціяхъ. Предосторожность требовала, чтобы принцъ и Кабрера отправились въ Англію разными дорогами. И потому было положено, что самъ принцъ предприметъ путь черезъ Бельгію, и отправится туда съ первымъ утреннимъ паровозомъ сѣверной дороги, тогда какъ генералъ Кабрера, съ своей стороны, поѣдетъ, въ то же время, по желѣзной дорогѣ изъ Парижа въ Руанъ, чтобъ оттуда добраться до Гавра и равномѣрно отплыть въ Англію. Кажется, что Кабрера былъ уже одинъ разъ въ Руанѣ, 13 числа, чтобы приготовить друзей своихъ къ вторичному его пріѣзду, и окончательному за симъ составленію плана бѣгства. О совершенной удачѣ сего плана, мы узнаемъ уже изъ англійскихъ газетъ, сообщающихъ о прибытіи въ Лондонъ Инфанта и генерала Кабреры.

— Нѣкоторые утверждаютъ, что инфантъ успѣшнымъ своимъ бѣгствомъ обязанъ былъ двумъ англичанамъ. Другіе же утверждаютъ, что онъ ушелъ изъ заключенія если не съ помощію, то покрайнѣй мѣрѣ съ вѣдома французскаго правительства, которое надѣется примирить такимъ образомъ разсоединенныя въ Испаніи партіи: прогрессистовъ и модерадосовъ, соединяя и обращая ихъ силы противъ общаго имъ врага, и такимъ образомъ успѣшнѣе привести въ исполненіе свой планъ бракосочетанія принца Монпансьерскаго съ инфантиною.

— Слышно, что министръ юстиціи предписалъ произвести слѣдствіе въ Буржѣ, о побѣгѣ графа Монтемолена.

— Утверждаютъ, что Королева Христина намѣрена, немедленно послѣ бракосочетанія своихъ дочерей, оставить Испанію, и поселиться на всегда въ Парижѣ.

— Перъ Франціи, графъ Симонъ, 14 числа с. м. скончался въ Дьеппѣ.

24 Сентября.

Король прибылъ третьяго дня изъ Сенъ-Клу въ Парижъ, чтобы предсѣдательствовать въ совѣтѣ министровъ.

— Герцогъ Монпансьерскій отъѣзжаетъ завтра изъ Парижа въ Мадритъ, въ сопровожденіи Королевскаго адъютанта, барона Аталена, своего адъютанта полковника Тьери, нѣсколькихъ офицеровъ и секре-

z niém do Rzeczypospolitéj Równikowéj, w celu odzyskania dawniejszéj władzy. Dla bliższéj zaś drogi, zamierza przeprawić się przez Panamę, należącą do Rzeczypospolitéj Nowéj-Grenady, na co ta żadnym sposobem nie chce pozwolić, gdyż przez to uwikłałaby się w wojnę z Rzecząpospolitą Rownikówą. Że zaś Jenerał Flores trwa ciągle w swojém postanowieniu, zatém międzymorze może stać się niebawem widownią wojny.

Dnia 23 września.

Tajemnicze okoliczności, towarzyszące szczęśliwéj ucieczce Hrabiego Montemolin i przychylnego mu Jenerała Cabrery, zaczynają się wyjaśniać, i zgodne są z pierwotnemi doniesieniami dziennika *Presse.* (*Ob. N.* 75 *Kur. Wil.*). Infant opuściwszy Bourges, przybył w bardzo krótkim czasie do niezbyt odległego ztamtąd miasteczka Vierson, gdzie już stronnicy jego nań oczekiwali. Po zmianie ubioru, udał się Xiążę otwartą niedawno koleją żelazną do Orleans, gdzie miał jakoby nocować; nazajutrz zaś rano, puścił się znowu koleją żelazną do Paryża, podczas gdy w Bourges ciągle jeszcze nie wiedziano o jego ucieczce, sądząc, że powrócił w powozie. Za przybyciem do Paryża, gdzie także stronnicy jego z niecierpliwością go oczekiwali, Infant zajął przygotowane przez nich mieszkanie, i naradzał się z nimi nad dalszém wykonaniem planu, w czém najwięcéj miała mu być pomocną pewna znakomita osoba, zwłaszcza przez dostarczenie pieniędzy i potrzebnych papierów, tak dla Xięcia jak i dla Jenerała Cabrery. Mówią nawet, że Xiążę w towarzystwie Jenerała Cabrery, wśród dnia, w otwartym pojeździe, odwiedził rzeczoną osobę. Tu powzięto dopiéro ostateczny plan, aby Xiążę i Cabrera udali się naprzód do Anglii i tam oczekiwali na wypadki, które wydana pod dniem 12 września odezwa do Hiszpanów, spodziewają się, iż powinna wywołać w Katalonii i w innych prowincyach hiszpańskich. Ostróżność nakazywała, aby Xiążę i Cabrera oddzielnemi do Anglii udali się drogami. Postanowiono przeto, aby Xiążę udał się drogą przez Belgią, dokąd pojechać miał piérwszym rannym pociągiem na północnéj kolei żelaznéj, podczas gdy Jenerał Cabrera, w tejże saméj godzinie, udać się miał koleją żelazną z Paryża do Rouen, aby ztamtąd parostatkiem niższéj Sekwany popłynąć do Havru i daléj okrętem do Anglii. Zdaje się, że Cabrera był już raz dnia 13 w Rouen, aby tam swych przyjaciół do powtórnego swego przybycia przygotować i plan ucieczki ostatecznie ułożyć. O zupełném jego powodzeniu, dowiadujemy się z gazet angielskich, donoszących o przybyciu do Londynu Infanta i Jenerała Cabrery.

— Niektórzy zapewniają, że Infant ułatwienie swojéj ucieczki, winien był dwóm Anglikom. Inni zaś twierdzą, że uszedł z więzienia jeśli nie przy pomocy, to przynajmniéj za wiedzą rządu francuzkiego, który spodziewa się pojednać tym sposobem rozdwojone w Hiszpanii stronnictwa: Progressistów i Moderadów, łącząc i obracając ich siły przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi, a tém samém przeprowadzić swobodniéj swój plan zaślubienia Xięcia Montpensier z Infantką.

— Słychać, że Minister sprawiedliwości polecił sądowi w Bourges, wyprowadzenie ścisłego śledztwa z powodu ucieczki Hr. Montemolin.

— Zapewniają, że Królowa Krystyna ma zamiar zaraz po ślubie swych córek opuścić Hiszpanią i osiąść na zawsze w Paryżu.

— Hrabia Simeon, Par Francyi, umarł d. 14 b. m. w Dieppe.

Dnia 24 września.

Król przybył onegdaj z St. Cloud do Paryża, w celu przewodniczenia na radzie Ministrów.

— Xiążę Montpensier wyjeżdża jutro z Paryża do Madrytu. Towarzyszyć mu będą: Baron Athalin, adjutant Królewski, Półkownik Thierry, adjutant Xięcia, kilku oficerów i Sekretarz P. Latour. Poseł francuzki Hr. Bres-

тарѣ г-на Латура. Французскій посланникъ графъ Брессонъ, съ двумя испанскими грандами, прибудетъ на встрѣчу герцога въ Ирунъ.

— Маршалъ Бюжо отправился въ Эксидель, откуда, чрезъ нѣсколько дней отправится въ Альжиръ.

— Въ одномъ изъ тулонскихъ журналовъ пишутъ, что эскадра принца Жуэнвильскаго вышла къ марокскимъ берегамъ.

— По извѣстію газеты *National*, два знаменитые испанскіе генерала, четыре полковника и нѣсколько офицеровъ, предупредили выѣздъ генерала Кабреры.

— Испанскіе выходцы, находившіеся въ Блуа, исчезли вдругъ послѣ побѣга принца изъ Буржа. Кажется они перебрались въ Испанію.

— Карлистскій генералъ Ройо помѣщенъ въ Валансьенской цитадели. Полковникъ Нозалъ, посѣщавшій недавно принца въ Буржѣ, также задержанъ.

Англія

Лондонъ, 22 *Сентября*.

Въ *Observer* утверждаютъ, что Король Французовъ намѣренъ былъ нынѣшнею осенью посѣтить Королеву Викторію, но отмѣнилъ сіе намѣреніе. Напротивъ того, въ *Times* пишутъ, что Королева Викторія, собственноручнымъ письмомъ, изъявила Королю Лудвику-Филиппу свое сожалѣніе, что вопреки обѣщанію, данному прошедшаго года въ замкѣ Э, согласился на бракосочетаніе своего сына съ инфантиною Луизою.

— Съ пароходомъ *Luxor*, оставившемъ Бомбэй 6 Августа, вмѣстѣ съ тамошнимъ правителемъ, сэръ Георгомъ Артуромъ, слѣдующимъ обратно въ Англію, получена чрезвычайная почта изъ Остъ-Индіи. Генералъ-губернаторъ Лордъ Гардинджъ все еще находился въ Симлѣ, въ Гималайскихъ горахъ, откуда ему легче наблюдать за Пенджабомъ, гдѣ донынѣ стоитъ англійскій гарнизонъ. Холера неперестаетъ свирѣпствовать въ Синдѣ; въ продолженіе послѣднихъ десяти дней умерло тамъ 9,000 чел. — Гулабъ-Сингъ, въ пользу коего Англія, по силѣ послѣдняго трактата, образовала независимое государство, оказался неблагодарнымъ и отказываетъ въ уплатѣ суммы, къ которой онъ обязался. Другой начальникъ горцевъ, Деванъ-Молра, намѣревается провозгласить себя независимымъ отъ Лагора, а знаменитый принцъ Афганцевъ, Акбаръ-Ханъ, поощренный персидскимъ Шахомъ, помышляетъ о возвращеніи Пешавера, отнятаго у него Сейками. Правительство въ самомъ Лагорѣ со дня на день становится слабѣе, и Визирь, любимецъ Королевы родительницы, возбудилъ противъ себя общее негодованіе. Война въ этой странѣ Индіи, по видимому, неизбѣжна.

— Подтверждается донесеніе о миссіи Персидскаго Шаха въ Кабулъ, съ цѣлію востановить Авганистанцевъ противъ Англичанъ. Персидскій посланникъ представлялся, на публичной аудіенціи, Эміа-Достъ-Могамеду, въ присутствіи его братьевъ и сына; при чемъ онъ призывая всѣхъ Афганистанцевъ къ общему возстанію противъ великобританскихъ владѣній, ручался въ томъ, что Шахомъ доставлены будутъ всѣ необходимыя для сего подкрѣпленія. Сынъ и великій Визирь Достъ Могаммеда, Акбаръ-Ханъ, отвѣчалъ посланнику, что для него не можетъ быть ничего пріятнѣе войны съ Англіею, и ежели Могаммедъ-Шахъ Каджаръ (Персидскій Шахъ) подкрѣпитъ его людьми и деньгами, то онъ, Визирь, немедленно предприметъ экспедицію противъ Пешавера, и что кромѣ тамошняго музульманскаго народонаселенія, онъ будетъ имѣть на своей сторонѣ до 20,000 Сейковъ, кои по первому его воззванію готовы вступить въ борьбу съ Англичанами. Другіе начальники, присутствовавшіе при сей аудіенціи, говорили въ томъ же духѣ; но самъ Король Достъ-Могаммедъ принялъ предложенія посланника съ недовѣрчивостію и равнодушіемъ, и присовокупляютъ, что по этому поводу произошло недоразумѣніе, между отцемъ и сыномъ, вслѣдствіе чего Достъ-Могаммедъ отказался отъ престола и приготовлялся къ путешествію въ Мекку.

— Съ Агентомъ англійской Ллойды въ Калькуттѣ, получено донесеніе, что подъ командою адмирала Кочрена отправлена будетъ экспедиція, для наказанія Борнеосскаго Султана за покровительство, которое

son, z dwóma grandami hiszpańskimi, wyjedzie na spotkanie Xięcia do Irun.

— Marszałek Bugeaud wyjechał do Excideuil, zkąd po kilkodniowym pobycie uda się do Algieru.

— Jeden z dzienników Tulońskich donosi, że flota Xięcia Joinville udała się ku brzegom Marokkańskim.

— Według dziennika *National*, dwaj inni znakomici Jenerałowie Hiszpańscy, czterech Półkowników i kilku oficerów, poprzedzili wyjazd Jenerała Cabrery.

— Wychodzcy także Hiszpańscy, mieszkający w Blois, nagle zniknęli po ucieczce Xięcia z Bourges. Zdaje się, że przeszli do Hiszpanii.

— Karlistowski Jenerał Royo aresztowany został w cytadelli w Valenciennes. Równie też przytrzymany został Półkownik Nozale, który niedawno odwiedzał Infanta w Bourges.

Anglia.

Londyn, 22 *sierpnia*.

Observer utrzymuje, że Krol Francuzów miał zamiar odwiedzić w jesieni Królowę Wiktoryą, atoli teraz zmienił ten projekt. Natomiast dziennik *Times* donosi, że Królowa Wiktorya, w własnoręcznem pismie swojém, wynurzyła Królowi Ludwikowi Filipowi swój żal, że wbrew danym obietnicom w roku zeszłym w zamku Eu, zezwolił na małżenstwo syna swego z Infantką Ludwiką.

— Odebrano nadzwyczajną pocztę z Indyi Wschodnich przez statek *Luxor*, który opuścił Bombay 6 sierpnia z Rządzcą tamecznym, Sir George Arthur, wracającym do Anglii. Wielkorządzca Lord Hardinge zostawał zawsze jeszcze w Simla, w górach Himalaya, zkąd mu łatwiéj jest mieć oko na Pendżab, gdzie załoga angielska dotąd stoi. Cholera nie przestaje grasować w Scinde; w ostatnich dniach dziesięciu umarło tam 9 000 ludzi. Gulab Sing, na rzecz którego Anglia ostatnim traktatem utworzyła państwo udzielne, okazał się niewdzięcznym i odmawia wypłaty, do któréj się zobowiązał. Inny wódz góralów, Dewan Moulra, zabiera się do ogłoszenia swojéj niezależności od Lahory, a znany Xiążę Afganow, Akbar-Chan, ośmielony przez Szacha Perskiego, zamyśla o odebraniu Peshaweru, który na nim Syksowie zdobyli. Rząd w saméj Lahorze coraz się więcéj osłabia, i Wezyr, ulubieniec Królowéj Matki, jest powszechnie niecierpiany. Wojna powszechna w téj stronie Indyi zdaje się nieuchronną.

— Potwierdza się w szczegółach wiadomość o poselstwie Szacha Perskiego do Kabulu, w celu pobudzenia Afganów przeciw Anglikom. Poseł Szacha miał publiczne posłuchanie u Emia-Dost-Mohammeda, w obecności jego braci i syna, i wzywając wszystkich Afganów do pospolitego ruszenia przeciw posiadłościom angielskim, zaręczał im wszelką do tego pomoc ze strony Szacha. Syn i Wielki Wezyr Dost Mohammeda, Akbar-Chan, odpowiedział Posłowi, że nic nie może być dla niego przyjemniejszém nad wojnę z Anglią, i że jeżeli Mohammed Szach-Kadżar (Szach Perski) wesprze go ludźmi i pieniędzmi, on, Wezyr, niezwłócznie przedsięweźmie wyprawę na Peszawer, i że prócz tamecznéj ludności muzułmańskiéj, będzie miał za sobą 20.000 Siksów, którzy na piérwsze jego wezwanie gotowi są stanąć do boju z Anglikami. Inni wodzowie przytomni na tém posłuchaniu, mówili w tymże duchu, ale sam Król Dost-Mohammed, przyjął przełożenia Posła z niedowierzaniem i oziębłością, i dodają, że z tego powodu zaszło poróżnienie między ojcem i synem, w skutku czego Dost-Mohammed abdykował i wybierał się na pielgrzymkę do Mekki.

— Przez agenta Lloydu angielskiego w Calkucie odebrano wiadomość, że pod wodzą Admirała Cochrane ma być wysłana wyprawa na ukaranie Sułtana Borneo za opiekę, którą nie przestaje dawać piratom, napastującym

онъ оказываетъ пиратамъ, обезпокоивающимъ тамошнія моря, съ большимъ ущербомъ для всѣхъ приморскихъ странъ этой части міра.

23 Сентября.

Королева возвратилась вчера, съ своимъ супругомъ и дѣтьми, съ острова Вайтъ въ Виндсорскій дворецъ, гдѣ пробудетъ до исхода сего мѣсяца.

— Герцогъ Албертъ, въ сопровожденіи Лорда Пальмерстона, находился на дняхъ на публичномъ засѣданіи англійскаго общества успѣховъ въ искуствахъ. На этомъ собраніи было около 800 особъ, и въ томъ числѣ много дамъ. Временный президентъ сего общества, сэръ Джонъ Гершель и преемникъ его Г. Морчисонъ, а равно лордъ Пальмерстонъ, произносили рѣчи къ собранію. Лордъ Пальмерстонъ упомянулъ объ огромныхъ успѣхахъ, оказанныхъ въ послѣдніе годы въ отношеніи быстроты сообщеній, посредствомъ электро-магнетическихъ телеграфовъ. Можно допустить то предположеніе, — сказалъ съ улыбкою министръ, — что вскорѣ наступитъ время, когда члена палаты депутатовъ, желающаго объясненія происшествій въ Индіи, можно будетъ просить, чтобы повременилъ полчаса, пока министры отправятъ въ Калькутту его „вопросъ, и получатъ оттуда отвѣта.

— По сообщенію газеты *Cork Reporter*, парламентъ имѣетъ быть созванъ на чрезвычайное собраніе въ Ноябрѣ, для разсмотрѣнія предупредительныхъ мѣръ противъ нищенства въ Ирландіи.

— Графъ Эльджинъ назначенъ генералъ-губернаторомъ Канады и всѣхъ владѣній въ сѣверной Америкѣ.

Германія.

Королевство Виртембергское.

Въ *Швабскомъ Меркуріѣ* пишутъ отъ 23 Сентября слѣдующее: „Съ самаго утра, жители г. Штутгарда, коихъ считается до 100,000, т. наполнили пять большихъ улицъ и сосѣднія площади, чтобы видѣть торжественный въѣздъ Его Королевскаго Высочества Наслѣднаго Принца и Супруги его Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Ольги Николаевны. 7,000 войска было разставлено по улицамъ шпалерами до дворца, а жители встрѣтили Высокую чету. Прекрасная погода благопріятствовала этому торжеству. Пушечная пальба возвѣстила о въѣздѣ. Высокая чета изволила прибыть изъ замка Розенштейна, чрезъ тріумфальную арку, воздвигнутую на улицѣ Некары. Въѣздъ происходилъ въ слѣдующемъ порядкѣ: Отрядъ гвардіи, два шталмейстера верхомъ, семь каретъ, въ четыре лошади каждая, съ Королевскими придворными, другой отрядъ гвардіи, шталмейстеръ верхомъ, двѣ кареты, въ коихъ находились дочери Короля и маркизы Баденской (сестры Короля), 60 городскихъ жителей верхомъ, въ національныхъ мундирахъ, отрядъ городской гвардіи, два шталмейстерскіе чиновника верхомъ, и карета въ шесть лошадей, въ коей находилась Королева съ Высокою своею Невѣсткою. Возлѣ кареты ѣхали два конюшихъ, а позади слѣдовали верхомъ: Король, Наслѣдный Принцъ и Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ со свитою, Королевская и городская гвардія замыкали шествіе. При тріумфальной аркѣ ожидали генералы, а на галлереяхъ, духовное и гражданское начальства. Городской глава привѣтствовалъ будущую Королеву рѣчью, а народъ троекратнымъ восклицаніемъ: „Да здравствуетъ", при чемъ началась пушечная пальба и раздался гимнъ общества *Harmonia*. Ея Императорское Высочество благодарила за это привѣтствіе съ благосклонною улыбкою, а супругъ Ея, искренними выраженіями, возбудившими величайшій восторгъ. Король также, тронутый пріемомъ оказаннымъ для дѣтей его, кланялся народу. Поѣздъ болѣе часа слѣдовалъ городомъ до дворца; дорогою же останавливался, когда красивыя дѣвицы подносили въ корзинахъ виноградъ и плоды Ея Императорскому Высочеству Великой Княгинѣ Ольгѣ Николаевнѣ.

— Герцогиня Оранская прибыла, съ младшимъ своимъ сыномъ, 16 Сентября, въ Штутгардъ, куда ожидаютъ также наслѣднаго принца Баварскаго.

---

tameczne morza, ku wielkiéj szkodzie handlu wszystkich nadmorskich krajów téj części świata.

Dnia 23 września.

Królowa wróciła, wczoraj z małżonkiem swoim i dziećmi z wyspy Wight do zamku Windsorskiego, gdzie do końca tego miesiąca zabawi.

— Xiążę Albert, w towarzystwie Lorda Palmerston znajdował się w tych dniach na publiczném posiedzeniu angielskiego towarzystwa do postępu w umiejętnościach. Było tam zebranych około 800 osób, a między niemi wiele dam. Sir J Herschell, wychodzący Prezes, i P. Murchison, następca jego oraz Lord Palmerston, mieli mowy do zgromadzenia. Lord Palmerston wspomniał o ogromnych postępach: jakie uczyniono w ostatnich latach pod względem szybkości kommunikacyi za pomocą elektromagnetycznych telegrafów. „Przypuścić można, rzekł z uśmiechem Minister, że nie zadługo przyjdzie ten czas kiedy członka Izby Reprezentantów, pragnącego mieć objaśnienia o wypadkach w Indyach, będziemy mogli prosić, aby zaczekał pół godziny, aż Ministrowie przeszlą do Kalkutty jego zapytanie i ztamtąd odbiorą odpowiedź."

— Według dziennika *Cork Reporter*, parlament ma być zwołany na nadzwyczajne zgromadzenie w Listopadzie, dla obmyślenia środków zaradczych przeciw nędzy w Irlandyi.

— Hr Elgin mianowany został Jeneralnym Gubernatorem Kanady i wszystkich posiadłości w Ameryce północnéj.

Niemcy.

Z Królestwa Wirtembergskiego.

Czytamy w *Merkurze Szwabskim* pod dniem 23-m września: Od samego rana ludność stolicy Sztutgardu, wynosząca przeszło 100,000 głów, zaległa pięć wielkich ulic i przyległe im place, w celu widzenia uroczystego wjazdu J. K. W. Xięcia Następcy Tronu z Dostojną Jego Małżonką J. C. W. Wielką Xiężną Olgą Nikołajewną. Siedm tysięcy wojska rozstawiono szpalerem przez ulice do zamku, a każdy mieszkaniec stolicy miał udział w uroczystém przyjęciu Dostojnéj Pary. Najpiękniejsza pogoda sprzyjała téj uroczystości. Wystrzały z dział zawiadomiły mieszkańców o wjeździe. Dostojna Para przybyła z zamku Rosenstein, przez łuk tryumfalny, wzniesiony przy końcu ulicy Nekary. Orszak postępował następującym porządkiem: oddział gwardyi, dwóch koniuszych konno, siedm czterekonnych karet z Królewskimi dworzanami, tudzież znowu oddział gwardyi, koniuszy konno, dwie karety, w których znajdowały się córki Króla i Margrabiny Badeńskiéj (siostry Monarchy), 60 obywateli miejskich konno w barwach Wirtembergskich, oddział gwardyi miejskiéj, dwóch urzędników stajennych konno i sześciokonna kareta, zaprzężona siwemi końmi, w któréj Królowa jechała ze swoją Dostojną Synową. Przy karecie jechało dwóch koniuszych. Za powozem zaś następowali konno: Król, Xiążę Następca Tronu i J. C. W. Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz, łącznie z orszakiem. Gwardya obywatelska i Królewska zamykała ten wjazd uroczysty. Przy łuku tryumfalnym oczekiwali na Dostojną Parę Jenerałowie, a na galeryach zajęły miejsce władze duchowne i cywilne. Burmistrz pozdrowił przyszłą Monarchinię mową, a lud zgromadzony łącznie ze swoim naczelnikiem, wydał trzykrotne okrzyki „niech żyje!" Tu dopiéro odezwały się działa i zabrzmiał śpiew towarzystwa *Harmonia*. J. C. W. Xiężna Następczyni dziękowała za to przyjęcie miłym uśmiechem, a Jej małżonek, ujmującemi słowami, które wzbudziły największy zapał. Król także, zadowolony tak serdeczném przyjęciem swych dzieci, kłaniał się na wszystkie strony i z uśmiechem dziękował. Orszak przeszło godzinę przebywał miasto, nim ściągnął do zamku. Na drodze zatrzymał się chwilę, dla odebrania podarunków jesiennych, które hoże dziewice, w koszach, napełnionych owocami i gronami winnemi, J. C. W. Następczyni Tronu złożyły.

— Xiężna Oranii zjechała z najmłodszym synem swoim 16 września do Sztutgardu, gdzie także spodziewany jest Xiążę Następca Bawarski.

Бельгія.

Брюссель, 20 Сентября.

Говорятъ, что здѣсь вскорѣ учредится общество свободной торговли, главою коего будетъ г. Брукеръ. Общество это будетъ издавать журналъ въ защиту свободной торговли.

— Войска расположенныя лагеремъ подъ Беверлоо, постановили воздвигнуть монументъ Королю. Офицеры цѣлой арміи участвуютъ въ подпискѣ, и предоставили вносить жалованье за одинъ день ежегодно на сей предметъ, впредь до окончанія монумента.

Италія.

Римъ, 12 Сентября.

Примѣръ Пія IX въ усердіи къ общему благу дѣйствуетъ магически и на другихъ. Слышно, что знатнѣйшіе жители Рима предложили казнѣ въ заемъ 4,000,000 скуди, на 3 года, безъ платежа процентовъ. По истеченіи этого срока, сумма сія должна быть возвращена кредиторамъ, или уплачиваемы съ оной проценты, по 3½ на сто.

— По постановленію Папскаго правительства швейцарскіе полки будутъ немедленно распущены и отправлены къ Форорту агенты, для заключенія о томъ договоровъ. На мѣсто упраздненныхъ швейцарскихъ полковъ сформированы будутъ полки изъ туземцевъ, что принесетъ значительное сбереженіе расходовъ.

— Приверженцы Папы съ радостію узнали, что маркизъ Рускони снова вступилъ въ государственную службу, и будетъ помѣщенъ въ статсъ-секретаріатѣ. Прелатъ этотъ извѣстенъ своею ученостію и способностями.

— Мы узнаемъ, что Неаполитанскій министръ Дель Каретто отрѣшенъ отъ должности, по слѣдующей причинѣ: при ревизіи военной казны, замѣтивъ недостатокъ 10 или 12 тысячь неаполитанскимъ дукатовъ, онъ приказалъ, на покрытіе таковаго недостатка удерживать извѣстное количество денегъ изъ жалованья офицеровъ, расположенныхъ въ обѣихъ королевствахъ войскъ. Одинъ молодой поручикъ въ Палермѣ, не хотѣлъ подчиниться такому распоряженію, и по командѣ подалъ жалобу Королю, съ описаніемъ сего обстоятельства. Король послалъ тотчасъ за министромъ, и по выслушаніи его объясненія, удаливъ его отъ должности, приказалъ ему жить безвыѣздно въ Кастелламаре. Въ Неаполѣ утверждаютъ, что на мѣсто удаленнаго министра, назначенъ будетъ г. Николини, мужъ просвѣщенный и весьма уважаемый.

— Не смотря на запрещеніе публичныхъ празднествъ, которые могли относиться къ декрету объ амнистіи Пія IX, въ Неаполѣ, равно какъ и во всей Сициліи раздѣляютъ восторгъ Италіянцевъ, и въ частныхъ домахъ одинъ праздникъ смѣняется другимъ.

14 Сентября.

Дозволеніе о допущеніи женщинъ, въ назначенные для сего дни, къ публичной аудіенціи, Папа вынужденъ былъ отмѣнить, такъ какъ жалобы ихъ касались по большей части семейныхъ дѣлъ, или другихъ маловажныхъ предметовъ; а многословіе ихъ отнимало слишкомъ много драгоцѣннаго времени у Его Святѣйшества.

— О вышеупомянутыхъ аудіенціяхъ разсказываютъ слѣдующій забавный анекдотъ. Одинъ бѣдный ученикъ, записавшись въ реестръ просителей, по оффиціально выданному ему билету, допущенъ былъ къ аудіенціи. Просьба его, которую онъ довольно смѣло изложилъ Папѣ, состояла въ томъ, что ему нужны были деньги для покупки школьныхъ книгъ. Его Святѣйшество далъ ему *доппію* (золотая монета около 4 скуди). Юноша поблагодарилъ, но изъ лица его видно было, что онъ еще хочетъ просить о чемъ-то, и потому Папа спросилъ, въ чемъ онъ еще нуждается. Смущенный юноша отвѣчалъ чистосердечно, что ему этихъ денегъ недостаточно, такъ какъ книги стоятъ 5 скуди. Говоря это онъ досталъ изъ кармана реэстръ книгъ, и вручилъ Его Святѣйшеству. Папа далъ ему другую доппію; но тутъ новая бѣда для юноши: онъ заикаясь извинился, что у него нѣтъ сдачи. Папа, съ милостивою улыбкою потрепавъ его по плечу, сказалъ съ кротостію и снисхожденіемъ: „ступай, ступай юноша! сдачи не нужно. Убѣдившись, что онъ дѣйствительно упо-

Belgia.

Bruxella, 20 września.

Mówią tu, że niebawem zawiążę się towarzystwo wolnego handlu, na którego czele stać będzie P. Brouckére. Towarzystwo to wydawać będzie dziennik, poświęcony obronie wolności handlu.

— Wojska stojące obozem w Beverloo postanowiły wznieść posąg dla Króla. Oficerowie całéj armii należą do składki, oraz postanowiono, że ciż co rok, aż do ukończenia pomnika, jednodzienny żołd na ten cel oddawać będą.

Włochy.

Rzym, 12 września.

Przykład Piusa IX w gorliwości o dobro ogólne, działa magicznie i na drugich. Mówią, że Xiążęta i wielcy panowie Rzymscy, postanowili pożyczyć skarbowi 4,000,000 skudów bez procentu na lat trzy. Po tym przeciągu czasu, summa ta ma być albo zwrócona, albo właściciele poprzestaną na procencie po 3½ od sta.

— Rząd Papiezki postanowił niezwłócznie rozwiązać półki Szwajcarskie, i wysłał ajenta do Helweckiego Związku, w celu zawarcia stosownych układów. W miejscu zwiniętych półków Szwajcarskich ustanowione będą krajowe, co znaczną przyniesie oszczędność.

— Osoby życzliwe Ojcu. św. dowiedziały się z największą radością, że Margrabia Rusconi znowu jako Prałat wchodzi do służby rządowéj i umieszczony będzie w Sekretaryacie Stanu. Prałat pomieniony znany jest ze swojéj głębokiéj nauki i znakomitych zdolności.

— Dowiadujemy się, że Neapolitański Minister wojny, del Caretto, został złożony z urzędu. Powód tego jest następujący: Minister zwiedzał kassę wojenną i znalazł w niéj deficit od 10 do 12,000 dukatów neapolitańskich. Chcąc więc pokryć taki ubytek, rozkazał pewną ilość odciągać z płacy oficerów, w obu królestwach stojących. Pewien młody porucznik w Palermo nie chciał się poddać temu przepisowi i przez swego zwierzchnika podał prośbę do Króla, wyświecając całą okoliczność. Król posłał natychmiast po Ministra, a gdy tenże niewłaściwie się tłómaczył, odebrał mu urząd i kazał jechać na mieszkanie do Castellamare. Głoszą powszechnie w Neapolu, że P. Nicolini, mąż światły i powszechnie szanowany, mianowany będzie Ministrem.

— Pomimo zakazu publicznych uroczystości, z powodu aktu amnestyi Piusa IX, mieszkańcy Neapolu i Sycylii podzielają również uniesienie całych Włoch dla osoby Ojca św., i w domowych i familijnych kołach wyprawiają na cześć jego uroczystości po uroczystościach.

Dnia 14 września.

Pozwolenie przypuszczania kobiet w dni oznaczone do dobrodziejstwa publicznego posłuchania, Papież cofnąć zmuszonym się widział, gdyż skargi niewiast tyczyły się po większéj części domowych ich stosunków, albo też innych drobiazgowych przedmiotów, a wielomówność ich zabierała zbyt wiele drogiego czasu Jego Świętobliwości.

— O tychże publicznych audyencyach, opowiadają tu następującą zabawną anegdotę. Biedny jeden student, zapisawszy się w przedpokojach Papiezkich, podobnie jak wszyscy inni, urzędownie wydanym biletem został na posłuchanie wezwanym. Prośba jego, którą dość śmiało sam Papieżowi przełożył, zależała na tém, iż potrzebował pieniędzy na kupienie xiążek szkolnych. Papież daje mu *doppię*, (sztukę złota wartości około 4 skudów). Chłopiec dziękuje pokornie, lecz widać z jego twarzy, że jeszcze o coś chce prosić. Papież więc zapytuje go czego żąda jeszcze. Zakłopotany chłopiec, oświadcza naiwnie, iż mu jednéj dopii nie dosyć, gdyż xiążki kosztują 5 skudów. I to mówiąc dobywa ich rejestr z kieszeni i podaje Ojcu św. Papież daje mu drugą doppię; ale tu nowy kłopot dla chłopca. Jąkając się przeprasza Papieża, że niema mu czém zdać reszty. Papież z uśmiechem dobroci, uderzył go zlekka po ramieniu, mówiąc łagodnym głosem: „idź, idź malcze, reszty nie potrzeba.“ Po przekonaniu się zaś, że chłopiec ten rzeczywiście użył tych pieniędzy na kupno potrzebnych xiążek, i że jest synem biednéj wdowy, Papież posłał mu jeszcze do domu 10 skudów na papier i pióra.

требилъ деньги на покупку необходимыхъ книгъ, и что онъ сынъ бѣдной вдовы, Его Святѣйшество послалъ ему еще 10 скуди.

— Третьяго дня пришелъ въ Чивитавекіо, Прусскій военный корабль, отправленный для перевезенія тѣла принца Генриха.

Пиза, 11 Сентября.

Землетрясеніе 14-го Августа имѣло здѣсь и въ Ливорно плачевныя послѣдствія. Мало осталось строеній не требующихъ починки и теперь оказываются такія поврежденія, которыхъ прежде не замѣтили. Въ одномъ Ливорно исправленія будутъ стоить до 2 милл. ливровъ. Починка гостинницы Санъ-Марко обойдется въ нѣсколько тысячь скуди. Въ Пизѣ многіе дома совершенно разрушены.

Испанія.

Мадритъ, 18 Сентября

Королева и ея будущій супругъ принимаютъ поздравленія придворныхъ чиновниковъ и дворянства, и на лицахъ ихъ изображается большое душевное удовольствіе.

— Инфантъ Донъ Франциско, женихъ Королевы, удивляетъ всѣхъ своимъ тактомъ и талантомъ въ разговорѣ. То, что ближайшіе его приверженцы и друзья считали врожденною снисходительностію и равнодушіемъ, есть дѣйствительно тонкое обращеніе, хорошо разсчитанная роль, для достиженія близкой цѣли. Г. Бульверъ обращался лично къ нему, съ просьбою, чтобы онъ старался предупредить бракосочетаніе Инфантины Лудовики, но Инфантъ отвѣчалъ ему на это, что будучи даже супругомъ Королевы, онъ вовсе не вмѣшался бы въ это дѣло, а тѣмъ болѣе теперь, когда онъ еще только женихъ.

— Французскій посланникъ получилъ вчера депеши изъ Парижа, въ коихъ увѣдомляютъ, что принцъ Монпансье не намѣренъ принять никакого приданаго для будущей супруги своей инфантины Луизы.

— Генералъ Нарваэсъ прибылъ 16 с. м., съ супругою своею, въ Ватторію. Онъ отправился 18 числа въ Мадридъ, на засѣданія сената.

— Въ газетѣ *Esperanza* утверждаютъ, что Англійскій флотъ пришелъ изъ Лиссабона въ Кадиксъ, въ слѣдствіе отношенія Англійскаго посланника въ Мадридѣ, къ адмиралу Паркеру.

— Въ Кадикскомъ журналѣ сообщаютъ, что въ тамошнемъ городѣ удвоены караулы, по причинѣ прибытія Англійскаго флота.

— Говорятъ, что въ день бракосочетанія Королевы и ея сестры будетъ обнародовано всепрощеніе.

— Новости изъ Португаліи простираются по 6-е Сентября. Въ газетѣ, издаваемой въ Коимбрѣ, подтверждаютъ донесеніе о разсѣяніи мятежниковъ, кои совершенно разбиты на возвышенностяхъ Пико-де-Регаладосъ и Албоимъ. Графъ Дасъ-Антасъ обнародовалъ воззваніе къ Минчскимъ жителямъ, въ коемъ объявляетъ, что онъ пробылъ для возстановленія спокойствія.

Турція.

Константинополь, 2 Сентября.

Мегмедъ-Али прибылъ 19 Августа въ Ковалу, мѣсто своего рожденія, и молился на гробѣ своего родителя, но не посѣтилъ отеческаго дома, который недавно приказалъ починить, но зато былъ въ основанномъ имъ благотворительномъ заведеніи, гдѣ ежедневно раздаютъ пищу 1,500 бѣднымъ; кромѣ того онъ оставилъ для бѣдныхъ 150,000 піастровъ. Во время пребыванія своего въ Кавалѣ Мегмедъ-Али былъ печаленъ.

— Вчера положенъ близъ мечети св. Софіи, въ присутствіи сановниковъ Порты, основный камень, для зданія центральнаго училища.

— Слышно, что на дняхъ отправлены будутъ инжинеры въ Варну, Силистрію и Рущукъ, для осмотра тамошнихъ укрѣпленій, и представленія Сераскиру смѣтъ на необходимыя починки.

— Омаръ-Паша, извѣстный со времени албанскихъ смятеній, назначенъ въ помощники Требизондскому генералъ-губернатору, при усмиреніи безпокойныхъ Курдовъ.

— Do Civitavecchia zawinął onegdaj Pruski okręt wojenny, wysłany w celu zabrania zwłok Xięcia Henryka.

Piza, 11 września.

Skutki trzęsienia ziemi w d. 14 m sierpnia okazują się tu i w Livorno w smutnéj nader barwie. Mało jest mieszkań, któreby nie potrzebowały naprawy przytém okazują się ważniejsze uszkodzenia, których wprzód nie dostrzeżono. Naprawy w samémLivorno oceniają na 2 miliony lirów. Sam dom gościnny San Marco kosztować będzie kilka tysięcy skudów. W Pizie wiele domów jest zupełnie zrujnowanych.

Hiszpania.

Madryt, 18 września.

Królowa i jéj narzeczony przyjmują ciągle powinszowania od urzędników dworu i szlachty, i widać na ich twarzach wielkie wewnętrzne zadowolenie.

— Infant Don Franciszek, narzeczony Królowéj, wprawia wszystkich w zadziwienie swoim taktem i talentem w rozmowie. To, co najbliżsi jego stronnicy i przyjaciele uważali za wrodzoną mu powolność i obojętność, jest rzeczywiście rozmyślném postępowaniem, dobrze rozważoną rolą, aby dójść do blizkiego celu. Poseł angielski, P. Bulwer udał się osobiście do niego z prośbą, aby się starał zapobiedz małżeństwu Infanthi Ludwiki Infant odpowiedział mu na to z godnością: że jako mąż Królowéj nie mieszałby się wcale do téj sprawy, tém mniéj więc teraz jako narzeczony.

— Poseł francuzki otrzymał wczoraj depesze z Paryża, w których mu donoszą, że Xiążę Montpensier nie przyjmie żadnego uposażenia dla Infantki małżonki swojéj.

— Jenerał Narvaez przybył 10 go z małżonką swoją do Vitorii. Jenerał wyjedzie 18-go do Madrytu, w celu znajdowania się na obradach Senatu.

— *Esperanza* utrzymuje, że flota angielska przybyła z Lizbony do Kadyxu, w skutku polecenia Posła angielskiego w Madrycie, danego Admirałowi Parker.

— Dziennik Kadyxki donosi, że w pomienioném mieście podwojono straże, z powodu obecności floty angielskiéj.

— Mówią, że w dniu zaślubin Królowéj i Infanthi jéj siostry ogłoszona będzie obszerna amnestya.

— Nowiny z Portugalii sięgają 6 września. Dziennik wychodzący w Koimbrze potwierdza wiadomość o rozproszeniu powstańców (Miguelistów), którzy na głowę pobici zostali na wzgórzach Pico de Regalados i Alboim. Hr. Das Antas wydał odezwę do mieszkańców w Mineto, że przybył dla przywrócenia spokojności.

Turcya.

Konstantynopol, 2 września.

Mehmed-Ali w powrócie do Egiptu, przybył 19 go z. m. do Kawalli, miejsca swego urodzenia i odprawił modły na grobie swego ojca. Domu jednak rodzicielskiego, który przed kilką miesiącami naprawić kazał, nie odwiedził; natomiast był w ustanowionym przez siebie zakładzie dobroczynności, gdzie codziennie udzielają żywność 1,500 osobom. Prócz tego zostawił dla ubogich 150,000 piastrów. Uważano, że bawiąc w Kawalli był ciągle smutnym i zamyslonym.

— Wczoraj w pobliżu meczetu św. Zofii, położono w obec Dygnitarzy Porty, kamień węgielny do szkoły centralnéj.

— Słychać, że w tych dniach wysłani będą Inżenierowie do Warny, Sylistryj i Ruszczuku, dla obejrzenia tamecznych fortyfikacyi i przełożenia Seriaskierowi obliczeń na koszta potrzebnéj naprawy.

— Omar-Basza, słynny z czasów zaburzeń Albańskich, posłany został w pomoc Namiestnikowi Trebizondy, dla użycia go przeciwko niespokojnym Kurdom.

— Съ 24 на 25 с. м. ночью, произошелъ страшный пожаръ въ Адріанополѣ. Огонь возникъ въ Еврейскомъ кварталѣ, и въ нѣсколько часовъ, не смотря на всѣ усилія къ погашенію онаго, истребилъ до 900 большихъ и малыхъ домовъ, 110 лавокъ, 40 харчевень, 6 еврейскихъ школъ и нѣсколько амбаровъ. Болѣе тысячи человѣкъ остались безъ крова. Количесто убытковъ цѣнатъ въ 18 милліоновъ піастровъ.

— Смирнскій журналъ *Echo de l'Orient* и *Journal de Constantinopole* соединились въ одинъ, для лучшаго вліянія на мнѣніе публики.

— 22 Августа въ Смирнѣ и на островѣ Митиленѣ, произошло сильное землетрясеніе, не причинившее однако никакого вреда.

— Виновникъ покушенія на жизнь князя Самосскаго, Степана Вогоридеса, захваченъ и посаженъ въ заключеніе; преступникъ этотъ по прозванію Стамадсадъ, родомъ изъ Самоса, единственно по внушенію личной мести употребилъ адскую машину, которую въ оттоманскомъ государствѣ видятъ въ первый разъ. Султанъ, осматрѣвъ эту машину, велѣлъ тщательно освѣдомляться, посредствомъ одного изъ своихъ камм-ргеровъ, о состояніи здоровья князя Вогоридеса, а полиціи, захватившей преступника, изъявилъ свое удовольствіе и приказалъ выдать 120,000 піастровъ.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Лондонъ, 15 *Сентября*.

На пароходѣ *Caledonia* привезено изъ Нью-Іорка, отъ 31 Августа, извѣстіе, что возстаніе, вспыхнувшее, въ Маѣ, въ Гвадалахарѣ, въ пользу Сантаны и федеральной республики распространилось по всей Мексикѣ, и что послѣ возстанія 31-го Іюля Вера-Круса противъ правительства, гарнизонъ столицы, подъ командою генерала Моралеса, объявилъ себя также, 4-го Августа, противъ Парадеса и Браво, и отправилъ посланіе къ Сантанѣ, приглашая его возвратиться на родину. О дальнѣйшихъ событіяхъ нѣтъ достовѣрныхъ извѣстій изъ Нью-Іорка. Относительно Сантаны говорятъ, что онъ 10-го Августа выѣхалъ изъ Гаванны съ почтовымъ пароходомъ *Medway* и надѣется вытти на берегъ въ Вера-Крусѣ, подъ покровительствомъ англійскаго флага.

— Изъ Соединенныхъ Штатовъ повторяютъ извѣстіе, что Калифорнія добровольно признала покровательство Соединенныхъ Штатовъ, и присовокупляютъ къ этому, что американскій Коммодоръ, командующій въ Тихомъ Океанѣ, поднялъ флагъ Соединенныхъ Штатовъ въ Калифорніи; а англійскій адмиралъ Сеймуръ собираетъ свои корабли, чтобы воспротивиться занятію этой страны Американцами.

— Американская эскадра блокирующая въ мексиканскомъ заливѣ, все еще была въ бездѣйствіи. Объ американской сухопутной арміи сообщаютъ, что отрядъ главнаго корпуса занялъ, 31 Іюля, безъ сопротивленія, городъ Аліеръ, и что генералъ Вуль намѣренъ былъ немедленно выступить изъ Комарго въ Монтерей. Однако генералъ Тайлоръ, съ главною арміею не будетъ еще въ состояніи дѣйствовать до первой половины, или даже и послѣднихъ чиселъ Сентября. Назначенный въ Санто Фе корпусъ генералаКеарнея, 19-го Іюня, находился въ Бентской крѣпости, и не ожидалъ на пути значительнаго сопротивленія.

— Относительно же мексиканской арміи, извѣстія такъ противорѣчивы, что изъ нихъ ничего достовѣрнаго не льзя узнатъ. Говорятъ будто Паредесъ сосредочилъ свою армію въ Монтереѣ, гдѣ генералъ Мехія имѣетъ свою главную квартиру. Число войскъ въ этой арміи полагаютъ въ 12 или 15.000 человѣкъ; однако это незаслуживаетъ вѣроятія. Впрочемъ паденіе президента Паредеса произведетъ, безъ сомнѣнія, большое вліяніе на предстоящія военныя событія.

— W nocy z 24 na 25 sierpnia, okropny pożar nawiedził miasto Adryanopol. Pożar wybuchł w tak zwanéj dzielnicy żydowskiéj. i w kilku godzinach, mimo najusilniejszą pomoc, strawił 600 większych i mniejszych domów, 110 sklepów, 40 gospód, 6 synagog i kilka magazynów. Przeszło tysiąc rodzin zostało bez przytułku. Szkody liczą na 18 milionów Tureckich piastrów.

— Dziennik *Echo de l'Orient*, wychodzący w Smirnie, połączył się z pismem czasowém *Journal de Constantinople*, w celu skuteczniejszego działania na opinią publiczną

— Dnia 21 sierpnia w Smyrnie i na wyspie Mitilenie, dało się czuć mocne trzęsienie ziemi, które jednakże żadnych szkód nie zrządziło.

— Sprawca zamachu na życie Xięcia wyspy Samos, Stefana Wogoridesa, został tu ujęty i uwięziony. Zbrodniarz ten nazywa się Stamatiades, jest rodem z wyspy Samos, i jedynie osobista zemsta skłoniła go do użycia téj machiny piekielnéj, która tu w kraju Ottomanów jest pierwszém tego rodzaju widzianém narzędziem. Sułtan, któremu pokazywano tę machinę, przez jednego z Szambelanów swoich kazał się troskliwie dowiadywać o zdrowie Xięcia Wogoridesa, a policyi, która ujęła zbrodniarza, okazał zadowolenie swoje przez rozdanie pomiędzy nię 120,000 piastrów.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Londyn, 15 *września*.

Parostatek *Caledonia* przywiózł z New-Yorku wiadomość pod d. 31 sierpnia, że zaszłe naprzód w Maju w Gwadalaxarze poruszenie na korzyść Santany i federacyjnéj Rzeczypospolitéj, rozszerzyło się teraz po całym Mexyku, i że po oświadczeniu się d. 31 lipca miasta Veracruz przeciw teraźniejszemu Prezydentowi, załoga także stolicy Mexyku, pod Jenerałem Morales, oświadczyła się d. 4 sierpnia przeciw PP. Paradesowi i Bravo, i posłała wezwanie do Jenerała Santany by co rychléj wracał do kraju. Co daléj nastąpiło, nie miano jeszcze w New-Yorku żadnych wiadomości. Co do Santany, mówią, że d. 10 miał odpłynąć z Hawany na pocztowym okręcie *Medway*, i pod opieką bandery angielskiéj spodziewa się wylądować w Vera-Cruz.

— Z samych Zjednoczonych-Stanów powtarza się wieść, że Kalifornia oddała się dobrowolnie pod opiekę Unii, i dodają, że dowodzący na morzu Południowém amerykański Kommodor, zatknął już w téj prowincyi banderę Stanów-Zjednoczonych. Z drugiéj strony, Admirał angielski Seymour, zgromadza swe okręty, aby się sprzeciwić zajęciu téj prowincyi przez Amerykanów.

— Amerykańska blokująca eskadra na odnodze Mexykańskiéj była ciągle nieczynną. O amerykańskiéj lądowéj armii donoszą, ze oddział głównego korpusu zajął d. 31 lipca bez oporu miasto Mier, i że Jenerał Wool miał zaraz wyruszyć z Camargo do Monterey. Sam jednakże Jenerał Taylor, z główną armią, nie będzie mógł być czynnym przed połową lub końcem Września. Przeznaczony do Santa-Fe korpus Jenerała Kearney, znajdował się d. 19 lipca w warowni Bent, i nie spodziewał się w swym pochodzie znaleść wielkiego oporu.

— Co się tyczy armii Mexykańskiéj, wiadomości o niéj tak są sprzeczne, że nic pewnego dowiedzieć się nie można. Paredes miał swoje wojsko ściągnąć do Monterey, gdzie Jenerał Mejia ma swą główną kwaterę. Liczba tego całego wojska ma wynosić 12 do 15,000 ludzi, co wszakże nie zupełnie zasługuje na wiarę. Zresztą upadek Prezydenta Paredesa wywrze niewątpliwie wielki wpływ na przyszłe wypadki wojenne.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга— Печ. позвол. 1-го Октября 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.